
Henryk Duszyński-Karabasz

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Nazwy ulic Sadek w powiecie nakielskim¹

Sadki to wieś położona w zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie nakielskim, w gminie Sadki. Położenie na Krajnie powoduje, iż cała gmina znajduje się w strefie wpływów kultury wielkopolskiej i pomorskiej (KAMOSIŃSKI 2009: 5). Sadki oddalone są o około 21 km od Kcyni, 13 km od Wyrzyska, 10 km od Nakła, 42 km od Bydgoszczy. Główną rzeką przepływającą przez gminę jest Noteć. Są tu ponadto dwie mniejsze rzeki: Rokitka i Orla. W skład gminy Sadki wchodzi następujące miejscowości: Anieliny, Bnin, Broniewo, Dębionek, Dębowo, Jadwiżyn, Kraczkki, Liszkówko, Łodzia, Mrozowo, Radzicz, Sadki, Samostrzel i Śmielin (KAMOSIŃSKI 2009: 10-12).

Źródła historyczne po raz pierwszy wymieniają Sadki w 1288 r. (KAMOSIŃSKI 2009: 17). Nazwa wsi nie jest jednoznaczna. Może to być, jak pisze Adam Wróbel, nazwa kulturowa, od apelatywu *sadek*, lub rodowa, od nazwy osobowej *Sadek* (WRÓBEL 2004: 32). W wyniku I rozbioru Sadki znalazły się pod zaborem pruskim. Wkrótce podzielono je na dwie osady: wieś Sadki i kolonię Sadki (KAMOSIŃSKI 2009: 47). Wieś była traktowana jako osada polska, większość jej mieszkańców stanowiły osoby wyznania rzymskokatolickiego. Z kolei w kolonii przeważali ewangelicy – koloniści niemieccy. W opinii społeczności polskiej kolonię utworzono w celu germanizacji Polaków. W 1876 r. pojawiły się zgermanizowane nazwy wsi: Sadkowiec, Schlossberg bei Nakel, Sadke, a w 1914 r. Sadkowiecz. Sadki i Sadkowiec połączono w jedną miejscowość w 1927 roku. 1 września 1939 r. do wsi wkroczyło wojsko niemieckie. Wielu mieszkańców Sadek zginęło podczas II wojny światowej: w miejscach kaźni, w obozach koncentracyjnych, na froncie (ŁANIECKI 2005: 226). Ponieważ jednak straty materialne były niewielkie, Polakom łatwiej było rozpocząć nowe życie po wojnie (ŁANIECKI 2005: 227). Należy nadmienić, iż dzieje Sadek opisane są szczegółowo w pracach Sławomira Kamosińskiego (KAMOSIŃSKI 2009), Sławo-

---

¹ Niniejszy artykuł jest rozszerzoną wersją referatu pod tym samym tytułem, wygłoszonego na sesji z okazji 100-lecia „Języka Polskiego” zorganizowanej przez Oddział Bydgoski Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego (Bydgoszcz, 23 IV 2013 r.).

mira Łanieckiego (ŁANIECKI 2005). Zarys historii wsi przedstawia też Oskar Matzel (MATZEL 1973: 348-349). Historia parafii rzymskokatolickiej w Sadkach omówiona została w rozdziale książki Sławomira Kamosińskiego (KAMOSIŃSKI 2003: 15-51).

Niniejszy artykuł poświęcono współczesnym nazwom ulic Sadek. Jest to kolejny tekst z cyklu ukazującego wikonimie (z łac. *vicus* ‘wieś’, w przeciwieństwie do *urbonimii*, czyli nazewnictwa miejskiego) województwa kujawsko-pomorskiego. Wcześniej przedstawiono plateonimie wsi gminy Białe Błota (DUSZYŃSKI 2010) oraz Nakło nad Notecią (DUSZYŃSKI, w druku), jak również gmin Koronowo i Osielsko (CZAPLIKA-JEDLIKOWSKA 2010). Badania nad nazewnictwem ulic wiejskich cieszą się wśród onomastów coraz większym zainteresowaniem. O znaczeniu i roli badań nad szeroko rozumianym nazewnictwem wiejskim (*wikonimią*) pisała m.in. Anna Mezenko (МЕЗЕНКА 2007). Ta białoruska badaczka jest również autorką dwutomowego opracowania nazewnictwa ulic wsi Witebszczyzny (МЕЗЕНКО 2008).

Oprócz terminu *wikonim* na określenie nazwy wiejskiej ulicy istnieje też termin *hodonim* (DUSZYŃSKI 2010: 397, WÓJCIK 2012: 391). Niektórzy badacze stosują go jednak w szerszym znaczeniu: nazwa ulicy, zaułku, bulwaru, prospektu (ПОДОЛЬСКАЯ 1978: 50-51). Artur Gałkowski pisze zaś, iż *hodonim* to „nazwa własna drogi, zwykle miejskiej (ulicy), także placu, skwery, drogi krajowej, autostrady, tunelu itp.” (GAŁKOWSKI 2012). Niektórzy badacze utożsamiają *hodonimy* z nazwami ulic miejskich (OZIMSKA 2013). Z kolei Małgorzata Rutkiewicz wprowadza podział na *hodonimy* (nazwy dróg) i *plateonimy* (nazwy ulic), nie uznając rozróżnienia: drogi jako obiekty wiejskie, a ulice jak obiekty miejskie (RUTKIEWICZ 2002: 427). Autorka ta zauważa, iż ulice: „zaczynają stanowić naturalny element rzeczywistości wiejskiej w momencie ich urzędowego usankcjonowania” (RUTKIEWICZ 2002: 427). Badaczka wyróżnia drogi wiejskie, drogi miejskie, ulice wiejskie i ulice miejskie. Również zdaniem Agnieszki Myszki *hodonimy* to nazwy dróg (MYSZKA 2006: 56-57). Ewa Oronowicz-Kida na określenie oficjalnych nazw ulic na wsi proponuje terminy *oficjalne nazwy wiejskich ulic* oraz *wiejska plateonimia* (ORONOWICZ-KIDA 2014: 13).

Celem niniejszego artykułu jest próba przedstawienia tendencji nazewniczych interesującego mnie obszaru. W tekście skupiam się na nieco zmodyfikowanej klasyfikacji semantycznej nazw ulic autorstwa Kwiryny Handke (HANDKE 2005: 292-294). Z analizy strukturalnej przedstawię tylko najważniejsze wnioski. Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż specyfikę każdej klasyfikacji stanowi jej umowność. Stąd też wynika fakt, iż niektóre nazwy

ulic mogłyby znaleźć się w kilku grupach. Przykładem są m. in. nazwy topograficzne, z których część można by potraktować również jako kulturowe, tzn. pochodzące od określeń wytworów rąk ludzkich. Można więc mówić tu o nazwach topograficzno-kulturowych, gdyż „do topografii miejskiej zalicza się nie tylko ukształtowanie terenu, hydrografię, rodzaje gleb, ale również zabudowę, która jest przejawem działalności człowieka i na tej podstawie nazwę można zakwalifikować do kulturowych” (PALU-SZAK-BRONKA 2013: 333).

Pierwsze nazwy ulic pojawiły się w Sadkach w 1979 roku w związku z rozbudową wsi. Nadano wówczas nazwy 19 ulicom: *35-lecia PRL*, *Wyzwolenia*, *Adama Mickiewicza*, *Powstańców Wielkopolskich*, *Bohaterów*, *Polna*, *Boczna*, *Lipowa*, *Spółdzielców*, *Przemysłowa*, *Krótka*, *Kościelna*, *Strażacka*, *Kasztanowa*, *Bolesława Chrobrego*, *Wawrzyńca Brzezińskiego*, *Stanisława Lemieża*, *Florian Kmiecia*, *Wybudowanie* (KAMOSIŃSKI 2009: 143).

Wykaz nazw ulic wsi z 2012 roku liczy 28 pozycji². W 2013 roku drogą uchwały Rady Gminy Sadki nadano nazwę kolejnej ulicy. Spośród nazw nadanych w 1979 roku na dzisiejszej mapie nazewniczej Sadek nie ma tylko jednej, nazwy pamiątkowej – *35-lecia PRL*.

Nazwy ulic Sadek można podzielić na kilka grup³.

Najliczniejszą grupę stanowią placeonimy utworzone od nazw osobowych – 9 nazw – spośród których pięć nadano dla uczczenia osób związanych z historią regionu. Są to następujące nazwy:

- ***Brzezińskiego*** – ks. Wawrzyniec Nepomucen Brzeziński, ur. w 1711 r., jako kleryk przebywał w Samostrzelu, gdzie był nauczycielem dzieci rodziny Bnińskich, proboszcz parafii w Sadkach w latach 1740-1792, na miejscu drewnianego kościoła w Sadkach wybudował murowany, zmarł 31.01.1799 r., został pochowany w podziemiach kościoła w Sadkach (KAMOSIŃSKI 2009: 29);
- ***Chrobrego*** – według legendy fundatorem kościoła parafialnego w Sadkach był Bolesław Chrobry. Idąc z Prus z ciałem św. Wojciecha, poszukiwał przeprawy przez Noteć. Chcąc uniknąć konfrontacji z załogą grodu nakielskiego, skierował się w stronę Sadek. Aby zapewnić podróżnym bezpieczeństwo, odpoczynek przygotowano na wzgórzu

---

² *Wykaz ulic – wieś Sadki*, wydruk komputerowy, UG Sadki 2012. Nazwy ulic Sadek widnieją również na planie wsi zamieszczonym na stronie internetowej Urzędu Gminy Sadki (<http://mapa.mserwer.pl/>) oraz planie wydanym przez Gazetę Pomorską: *Nakło nad Notecią. Miasto i powiat. Kcynia, Mroczka, Sadki, Szubin*. W pracy Matzela z kolei zamieszczony jest dawny plan wsi Sadki (MATZEL 1973: 351).

³ Obok danej nazwy ulicy podaję jej motywację.

sadkowskim. Gdy w pobliskim Samostrzelu odszukano miejsce przeprawy, tzw. bród, Bolesław Chrobry z wdzięczności kazał wybudować w miejscu odpoczynku kościół, którego był jedynym fundatorem (KAMOSIŃSKI 2003: 7-8). Zdaniem historyków kościoła w tej legendzie może tkwić ziarenko prawdy, gdyż Sadki nigdy nie stanowiły własności prywatnej, zachowały status wsi królewskiej, co pozwala sądzić, iż pierwszą świątynię ufundowali książęta piastowscy w XII lub XIII wieku (KAMOSIŃSKI 2003: 8);

- ***Kmieciaka*** – Florian Kmiecik, kapral, powstaniec wielkopolski, 6 maja 1919 r. przekroczył linię rzeki Noteć, wpadł w zasadzkę pod miejscowością Osówiec i został bestialsko zamordowany przez żołnierzy Grenzschtzu; pochowany na cmentarzu katolickim w Sadkach (KAMOSIŃSKI 2009: 71-72);
- ***Lemieża*** – ks. Stanisław Lemieź – wieloletni (1873-1902) proboszcz parafii w Sadkach, w 1848 r. jako gimnazjalista brał udział w bitwie pod Sokołowem koło Wrześni; poświęcił wiele troski budynkowi kościoła i sprawom gospodarczym związanym z parafią, m.in. dzięki jego staraniom przeprowadzono remont świątyni, wymieniono obraz w ołtarzu głównym; ks. Lemieź zbudował kapliczkę poświęconą Matce Boskiej Gietrzwałdzkiej, uregulował opłaty wnoszone przez parafian na rzecz kościoła, zmarł 14.02.1902 r. (KAMOSIŃSKI 2003: 28-30, KAMOSIŃSKI 2009: 56-57);
- ***Susały*** – Kazimierz Susała, ur. 19.02.1895, walczył w szeregach niemieckiej 1 Dywizji Kawalerii, po powrocie do Sadek w 1918 r. zaangażowany w działalność niepodległościową, powstaniec wielkopolski, śmiertelnie ranny w wojnie polsko-bolszewickiej, zmarł 17.09.1920 r., pochowany na cmentarzu sadkowskim, za zasługi został dwukrotnie odznaczony *Virtuti Militari* i awansowany do stopnia porucznika (KAMOSIŃSKI 2009: 73-74, ŁANIECKI 2009: 196-197; więcej informacji na temat por. SUSAŁY zob. ŁANIECKI 2004).

Pozostałe plateonimy utworzone od nazw osobowych upamiętniają największych polskich pisarzy i poetów. Są to cztery nazwy: ***Mickiewicza***, ***Juliusza Słowackiego***, ***Elizy Orzeszkowej*** i ***Jana Kochanowskiego***. Warto zaznaczyć, iż są to nazwy uniwersalne, występujące w wielu polskich miastach i wsiach.

Co interesujące, tylko trzy spośród dziewięciu wymienionych wyżej plateonimów utworzonych od nazw osobowych zapisano w wykazie nazw ulic w pełnej formie, tzn. z uwzględnieniem imienia i nazwiska (lub przy-

domka) patrona. Imiona sześciu pozostałych patronów uległy procesowi elipsy⁴.

Dwa plateonimy utworzone zostały od nazw miejscowości i osad. Są to nazwy kierunkowe:

- *Osada-Sadkowski Młyn*⁵ (na planie zamieszczonym na stronie UG Sadki: *Sadkowski Młyn*) – jest to osada położona na północ od Sadek, znajduje się tam dworek i zbudowany w 1899 roku młyn (ŁANIECKI 2005: 222);
- *Wyrzyska* – ulica ta prowadzi do miejscowości Wyrzysk.

Wśród nazw pochodzących od wyrazów pospolitych wyróżnić można:

a) nazwy topograficzne i topograficzno-kulturowe (7 nazw):

- *Boczna* – ulica skierowana w bok od ul. Bohaterów;
- *Kolejowa* – ulica położona niedaleko miejsca przebiegu kolejki wąskotorowej Wyrzyskich Kolei Powiatowych; odcinek ten dziś już nie istnieje (zob. <http://www.i-pila.pl/bwkd/siec/>);
- *Kościelna* – ulica prowadząca do kościoła pw. św. Wojciecha; kościół ten jest położony przy tej ulicy, dlatego jest to nazwa topograficzno-kulturowa);
- *Krótka* – nazwa motywowana realnie, jest stosunkowo krótka;
- *Polna* – ulica przebiega wzdłuż pól;
- *Przemysłowa* – na tej ulicy położone są zakłady przemysłowe;
- *Wybudowanie* – wybudowanie to ‘chata lub kilka chat za wsią na osobności stojących’, ulica położona jest na skraju wsi;

b) nazwy przyrodnicze (4):

- *Brzozowa* – być może nazwa motywowana konwencjonalnie;
- *Kasztanowa* – nazwa motywowana realnie, wzdłuż ulicy rosną kasztanowce;
- *Kwiatowa* – prawdopodobnie nazwa motywowana konwencjonalnie;
- *Lipowa* – nazwa motywowana realnie, wzdłuż ulicy rosną lipy;

o od nazwań ludzi (3 nazwy):

- *Bohaterów* – zapewne nazwa motywowana konwencjonalnie;

---

⁴ Należy jednakże zaznaczyć, iż w załączniku do Uchwały Rady Gminy Sadki nr XLV/38/2014 w pełnej formie zapisano również nazwy ulic *Bolesława Chrobrego* i *por. Kazimierza Susały*.

⁵ Na uwagę zasługuje szczególny zapis ulicy – z łącznikiem.

- *Spółdzielców* – zapewne nazwa motywowana konwencjonalnie;
- *Strażacka* – przy tej ulicy mieści się siedziba Ochotniczej Straży Pożarnej, można więc uznać, iż jest to nazwa z motywacją realnoznaczeniową);
  - o nazwy metaforyczne (3 nazwy):
    - *Nowa* – trudno stwierdzić jednoznaczną motywację, zapewne była to ulica nowa w chwili jej wybudowania;
    - *Słoneczna* – nazwa motywowana konwencjonalnie;
    - *Wyzwolenia* – wyzwolenie to pot. ‘odzyskanie niepodległości po drugiej wojnie światowej’;
- c) nazwa pamiątkowa:
  - *Powstańców Wielkopolskich* – powstanie wielkopolskie, 1918-1919, zbrojne wystąpienie ludności Wielkopolski przeciw Niemcom o powrót do Polski ziem zaboru pruskiego (o powstaniu wielkopolskim w Sadkach i okolicy zob. KAMOSIŃSKI 2009: 66-74).

Jak wynika z przeprowadzonej analizy, najczęściej, bo 9 nazw, utworzono od nazw osobowych, przy czym 5 nadano na cześć osób związanych z historią wsi. Są to nazwy pamiątkowe. Nazwą pamiątkową jest również ul. *Powstańców Wielkopolskich*. Kolejną liczną grupę stanowią nazwy topograficzne (topograficzno-kulturowe) związane z położeniem danej ulicy (*Boczna, Krótka, Polna*) lub z mieszczącymi się przy niej budynkami (*Kościelna, Wybudowanie*). Nazwą motywowaną realnie jest również ul. *Strażacka*. Cztery ulice noszą nazwy przyrodnicze, od nazw drzew i kwiatów. Tylko dwie nazwy pochodzą od nazw miejscowości, są to nazwy kierunkowe. Można zatem stwierdzić, iż nazewnictwo ulic Sadek jest stosunkowo różnorodne (jak na niewielką liczbę nazw) i stanowi typowy przykład placeonimii (hodonimii) wiejskiej. Ważną rolę pełnią w niej nazwy związane z historią i kulturą regionu oraz z topografią. Są to placeonimy utworzone od nazw osób związanych z wsią, a także od nazw miejscowości, oraz nazwy topograficzne i topograficzno-kulturowe. Stosunkowo nieliczne zaś, w porównaniu np. z nazewnictwem Ślesina czy Występu w gminie Nakło nad Notecią (Duszyński, w druku), są nazwy przyrodnicze.

Z kolei ze względu na budowę formalnojęzykową wikonimów, wyróżnić można:

A. Nazwy bez kreacji formalnojęzykowej (onomastycznej):

- 1) 2 nazwy o postaci przymiotnikowej: *Krótka, Nowa*;

- 2) 2 nazwy o postaci rzeczownikowej w formie mianownika liczby pojedynczej: *Osada-Sadkowski Młyn, Wybudowanie*;
- 3) 2 nazwy o postaci rzeczownikowej w formie dopełniacza liczby mnogiej: *Bobaterów, Spółdzielców*;
- 4) 10 nazw o postaci rzeczownikowej w formie dopełniacza liczby pojedynczej: *Wyzwolenia, Brzezińskiego, Chrobrego, Kmiecika, Lemieża, Mickiewicza, Susały, Juliusza Słowackiego, Elży Orzeszkowej, Jana Kochanowskiego*;

B. Nazwy z kreacją formalnojęzykową (onomastyczną):

- 1) derywaty sufiksalne od podstaw rzeczownikowych wg wzoru⁶:
  - a) 4 nazwy z sufiksem -n-: *Boczna, Kościelna, Polna, Słoneczna*;
  - b) 6 nazw z sufiksem -ow-: *Brzoźowa, Kasztanowa, Kolejowa, Kwiatowa, Lipowa, Przemysłowa*;
  - c) 1 nazwa z sufiksem -c k-: *Strażacka*;
- 2) 1 derywat o postaci komponowanej: *Pomstańców Wielkopolskich*;
- 3) 1 derywat paradygmacyjny, związany ze zmianą charakterystyki fleksyjnej danej nazwy: *Wyrzyńska*.

Najwięcej nazw ma postać przymiotnikową. Jest to tendencja charakterystyczna dla nazewnictwa wiejskiego (por. DUSZYŃSKI 2010: 406). 11 spośród nazw przymiotnikowych to formy utworzone drogą kreacji onomastycznej, zaś dwie to nazwy bez kreacji. Liczną grupę stanowią też nazwy o postaci rzeczownikowej w formie dopełniacza liczby pojedynczej.

Podsumowując, należy stwierdzić, iż w nazewnictwie wiejskim Sadek przejawiają się zarówno tendencje lokalne, jak i globalne. Z jednej bowiem strony patronami ulic Sadek są postaci zasłużone dla wsi, występują też nazwy utworzone od pobliskich miejscowości czy upamiętniające ważne dla regionu wydarzenia historyczne. Z drugiej zaś strony część nazw powtarza wzorzec ogólnopolski. Plateonimy nadane na cześć wybitnych pisarzy polskich czy też nazwy przyrodnicze znane są w całym kraju.

Porównanie nazw ulic Sadek z hodonimią innych miejscowości i gmin województwa kujawsko-pomorskiego niewątpliwie pozwoliłoby wskazać zarówno podobieństwa, jak i różnice. Sądzę jednak, iż na takie porównanie jest jeszcze zbyt wcześnie, gdyż dotychczas opisano nazewnictwo

---

⁶ Jeżeli chodzi o tę grupę nazw, to zgadzam się z opinią autorki *Słownika toponimów miejskich Bydgoszczy*, iż „słowniki notują też przymiotniki odrzeczownikowe, np. *Kowalska* (przym. *kowalski*), *Miodowa* (przym. *miodowy*), *Orla* (przym. *orli*), *Żniwna* (przym. *żniwny*)” (Czachorowska, Czaplicka-Jedlikowska, Jaracz, Paluszak-Bronka 2008: 19). Przyjmując, iż kreacja nazwy zachodzi na płaszczyźnie onomastycznej, zdaje sobie sprawę – podobnie jak autorki *Słownika...* – z czysto formalnego rozstrzygnięcia problemu (Czachorowska, Czaplicka-Jedlikowska, Jaracz, Paluszak-Bronka 2008: 19).

ulic zaledwie kilku gmin województwa (CZAPLICKA-JEDLIKOWSKA 2010, DUSZYŃSKI 2010, DUSZYŃSKI, w druku). Należy najpierw dokonać analizy nazewnictwa ulic pozostałych wsi województwa kujawsko-pomorskiego.

Bibliografia

- Bydgosko-Wyrzybskie Koleje Dojazdowe*: <http://www.i-pila.pl/bwkd/siec/index.html> [Data dostępu: 7 XI 2013].
- CZACHOROWSKA M., CZAPLICKA-JEDLIKOWSKA M., JARACZ M., PALUSZAK-BRONKA A., [2008] *Słownik toponimów miejskich Bydgoszczy*, Bydgoszcz.
- CZAPLICKA-JEDLIKOWSKA M., [2010] *Nowe tendencje w nazewnictwie miejskim – na przykładzie wybranych nazw ulic z miejskich systemów toponimicznych*, [w:] *Polszczyzna Mazowska i Podlasia*, tom XIV, pod red. D. Czyż i M. Frąckiewicz, Łomża, s. 93-99.
- DUSZYŃSKI H., [2010] *Hodonimia gminy Białe Błota w powiecie bydgoskim*, [w:] *Nazwy własne a społeczeństwo*, tom II, pod red. R. Łobodzińskiej, Łask, s. 397-411.
- DUSZYŃSKI H., *Nazwy ulic wsi gminy Nakło nad Notecią*, w druku w tomie *Mikrotoponimia i makrotoponimia*, Łódź.
- GAŁKOWSKI A., *Terminologia onomastyczna*: <http://onomastyka.uni.lodz.pl/strona-glowna/terminologia-polska> [Data dostępu: 7 XI 2013].
- HANDKE K., [2005] *Nazewnictwo miejskie*, [w:] *Polskie nazwy własne. Encyklopedia*, pod red. E. Rzetelskiej-Feleszko, Kraków, s. 283-307.
- KAMOSIŃSKI S., [2003] *Parafie rzymskokatolickie gminy Sadki. Dzieje i współczesność*, Sadki – Bydgoszcz.
- KAMOSIŃSKI S., [2009] *Sadki. Dzieje i współczesność*, Sadki.
- ŁANIECKI S., [2005] *Pałace, dworki i folwarki powiatu nakielskiego*, Sępólno Krajeńskie – Nakło nad Notecią.
- ŁANIECKI S., [2004] *Poręcznik Kazimierz Susała (1895-1920)*, *Zeszyty Historyczne Ziemi Krajeńskiej*, z. 1., pod red. S. Łanieckiego, T. Pasięki, Nakło nad Notecią, s. 5-40.
- ŁANIECKI S., *Susała Kazimierz (1895-1920)*, [w:] *Słownik biograficzny uczestników Powstania Wielkopolskiego Frontu Północnego (nadnoteckiego) 1918-1919*, pod red. S. Łanieckiego, Nakło nad Notecią – Sępólno Krajeńskie 2009, s. 196-197.
- MATZEL O., [1973] *Amtsbezirk Schloßberg*, [w:] *Der Kreis Wirsitz. Ein westpreussisches Heimatsbuch*, pod red. H. Papsteina, Bad Zwischenhahn, s. 332-352.
- MYSZKA A., [2006] *Toponimia powiatu strzyżowskiego*, Rzeszów.

- ORONOWICZ-KIDA E., [2014] *Oficjalne nazwy wiejskich ulic w województwie podkarpackim. Studium językowo-kulturowe*, Rzeszów.
- OZIMSKA J., [2013] *Na skrzyżowaniu ulic Cavoura i Garibaldiiego. Hodonimia po zjednoczeniu Włoch na przykładzie nazewnictwa miejskiego Mediolanu i Palermo*, [w:] *Unità d'Italia. Letteratura lingua cultura didactica*, pod red. K. Karpa, Toruń, s. 139-151.
- PALUSZAK-BRONKA A., [2013] *Nazewnictwo miejskie jako składnik dziedzictwa kulturowego na przykładzie Kruszwicy*, [w:] *Język, wielokulturowość, tożsamość*, pod red. M. Pająkowskiej-Kensik, A. Paluszak-Bronki i K. Kolałki, Bydgoszcz, s. 329-337.
- RUTKIEWICZ M., [2002] *Toponimia środkowozachodniej części województwa wielkopolskiego (gminy: Kuślin, Lwówek, Nowy Tomysł, Opalenica)*, Poznań.
- WRÓBEL A., [2004] *Z dziedzictwa językowego na Krajnie i Pałukach. O nazwach miejscowych okolic Nakła nad Notecią*, [w:] *Dziedzictwo kulturowe na Krajnie i Pałukach. Wybrane problemy z dziejów Krajny Nakielskiej (związki Krajny z Pałukami)*, pod red. S. Łanieckiego i L. Skazy, Nakło nad Notecią, s. 18-63.
- WÓJCIK U., [2012] *Nazewnictwo wiejskich ulic – własna tradycja czy powielanie nazewnictwa miejskiego*, [w:] *W komunikacyjnej przestrzeni nazw własnych i pospolitych*, pod red. I. Łuc, M. Poglódek, Katowice, s. 389-394.
- МЕЗЕНКА Г.А., [2008] *Вицебичына ў назвах вулиц: манаграфія : у 2 ч.*, Віцебск.
- МЕЗЕНКО А., [2007] *Виконимика как раздел топонимики: состояние, перспективы*, [w:] *Nowe nazwy własne – nowe tendencje badawcze*, pod red. A. Cieślukowej, B. Czopek-Korciuch, K. Skowronek, Kraków, s. 379-390.
- ПОДОЛЬСКАЯ Н. В., [1978] *Словарь русской ономастической терминологии*, Москва.

Źródła

- Mapa interaktywna gminy Sadki: <http://mapa.mserwer.pl/> [Data dostępu: 7 XI 2013].
- Nakło nad Notecią. Miasto i powiat. Kcynia, Mrocza, Sadki, Szubin*, [2008] Bydgoszcz.
- Wykaz ulic – wieś Sadki*, [2012] wydruk komputerowy, Urząd Gminy Sadki.

Summary

The street names of Sadki in Nakło County

The article presents the street names of village Sadki in the Nakło County. It is concerned with semantic and structural analysing of the street names. The paper is a part of the project “The street names of the chosen villages in Kujawsko-Pomorskie Voivodeship”.

Słowa kluczowe: analiza strukturalna i semantyczna, nazwy ulic, Nakło, Sadki

Keywords: structural and semantic analysis, street names, Nakło, Sadki